

Otázka: Gamblerství

Předmět: Společenské vědy

Přidal(a): sarah789

Prohlašuji, že jsem seminární práci vypracovala sama a že jsem uvedla veškeré použité zdroje.

2. Úvod

Seminární práci na téma Gamblerství jsem si vybrala z toho důvodu, že mě tato problematika zaujala a zajímám se o ní blíže, protože jsem se s tímto problémem již mnohokrát setkala ve svém okolí. Domnívám se také, že tato problematika je velmi citlivá a dotýká se mnoha lidí, kteří si svůj problém nechtějí přiznat. Proto je také dosti často podceňována právě těmi, kterých se bezprostředně týká a o to je zákeřnější. Ve své podstatě se dá hovořit o podobně silné závislosti a návykové poruše, jako například užívání drog.

3. Gamblerství jako závislost

3.1 Charakteristika gamblerství

Většina lidí si pod pojmem gamblerství představí člověka hrajícího na herních automatech. Já

osobně si ale myslím, že gambler je člověk, který je na hraní hazardních her a automatů závislý a to až do takové míry, že to nezvládá nejen on sám, ale přestane to zvládat i jeho okolí. Vlastně gamblerství je závislost jako například alkoholismus, také je to závislost, ale na alkoholu a ze závislosti je potřeba se léčit. Když je někdo gambler, tak to znamená, že ze všeho nejraději hraje na automatech. Samozřejmě, že na automatech se z velké části spíše prohrává než vyhrává. A když pořád prohráváte a prohráváte další a další peníze, tak musí přijít období, kdy Vám finance dojdou a co pak? Poté začnou gambleři okrádat a co bude dělat rodina člověka, který je na automatech závislý? No přece mu začnou pomáhat, splácet jeho dluhy a tak pořád dokola. Gambler „napráská“ dluhy, tak je teda rodina zaplatí a jede to od znova. Co udělat proto, aby se to už neopakovalo? Dát ho léčit, jenže problém je v tom, že ten dotyčný jedinec s tím musí souhlasit a pokud s léčbou nebude souhlasit, tak ho léčit dát nemůžete, ale nechcete se ho ani zříci, protože přece jen, je to Váš příbuzný nebo známý a to nejde tak lehce.

Gamblerství se řadí mezi návykové a impulzivní poruchy. Americká psychiatrická asociace zařadila gamblerství mezi duševní poruchy už v roce 1980. U nás se diagnóza patologického hráčství oficiálně používá od 1. 1. 1994.

Gamblerství by se dle mého názoru mělo rozlišovat na hráčství a sázkařství. Lidé provozující sázkařství to dělají jen pro zábavu nebo jako pokus získat peníze, ale když jim „teče do bot“ jsou schopni s tím přestat. Oproti tomu lidé, kteří jsou gambleři přestat nedokáží i přes to, že to má špatné důsledky. I když se často a opakovaně snaží přestat, tak to sami nedokáží.

Důkazy o výskytu hazardních her sahají velmi hluboko do naší minulosti, např. ve Staré Číně se objevily karetní hry už kolem 12. století.

„V pátek roku 1957 se v Los Angeles v Kalifornii uskutečnilo první setkání Anonymních gamblerů. Organizaci Anonymních gamblerů (Gambler Anonymus) založili dva muži, kteří se vyléčili z patologického hráčství. Od té doby jsou tyto skupiny po celém světě. V Praze vznikla historicky první skupina gamblerů 10. 10. 1994 a založil ji MUDr. Karel Nešpor, CSc. – primář mužského oddělení závislostí Psychiatrické léčebny Bohnice

3.2 Rozdělení gamblerství

Hazardní hry, neustále nás obklopují. Hazardní hry můžeme rozdělit do několika skupin. Klasikou hazardních her v Čechách, na Moravě a ve Slezsku jsou karetní hry dále pak například výherní automaty. Největší nebezpečí, které může vzniknout je kombinace alkoholu a závislost na gamblerství. Když totiž závislý člověk prohrává, tak to vede ke zvýšenému pití alkoholických nápojů a naopak když je zvýšená konzumace alkoholu, tak to vede k vyšším prohrám.

a) Rozdělení her podle účelu:

1) Hry za účelem zisku, tj. VYHRÁT

2) Hry za účelem samotné hry, tj. ZAHRÁT SI

- Spousta lidí, kteří vyhledávají výherní automaty, karetní a pokerové herny, sázkové kanceláře, sázení sportky či šťastných deset jsou mnohdy lidé, kteří nestojí o to zahrát si, ale vyhrát.

b) Rozdělení her podle typu a umístění:

1) Herny a hospody - výherní automaty

Do heren a hospod se velmi často umísťují výherní automaty. Výherní automaty jsou nejznámějším druhem hazardu se kterým se setkáváme na veřejných prostranstvích. Výherní automaty jsou dostupné široké veřejnosti. Většina hospod v České republice specializující se na pohostinskou činnost má ve svém areálu tyto výherní automaty umístěny. Samozřejmě, že každý návštěvník hospody nevyhledává hazard, ale chodí pouze na „jedno“ s kamarády. Výherní automaty slouží hospodám jako „doplňky“.

„Výherní Automaty jedna z nejnebezpečnějších forem hazardní hry. U nás mezi léčenými patologickými hráči převažují právě lidé orientovaní k této formě hazardní hry.“

2) Kasina - karetní hry, ruleta, kostky, automaty, sloty

Kasina jsou v České republice veřejné prostory. Jsou přístupné osobám starším 18 let. Lidé sem přijíždějí nebo přicházejí za hazardem. Lidé, kteří sem přijdou nehledají pobavení s přáteli, ale hru s výdělkem. Kasina se vyskytují převážně ve velkých městech. V Praze je přibližně 60 kasin, ale oproti tomu v centru Vídně pouze tři. Ani Brno za Prahou nezaostává. Ve srovnání s republikovým průměrem je v Brně největší koncentrace hracích automatů na počet obyvatel. V Brně připadá na jeden hrací automat 60 lidí, ale oproti tomu celorepublikový průměr je 174 obyvatel na jeden automat. Například v Německu připadá na jeden hrací automat 500 obyvatel což je výrazně lepší průměr než u nás.

3) Sázkové kanceláře - sázky téměř na vše (sportovní výsledky, výsledky voleb, výsledky Televizních soutěží, apod.)

No mnoha místech se vsází téměř na cokoliv. Od kasin, heren a hospod se tato místa velice výrazně liší. Do sázkových kanceláří si lidé přicházejí pouze vsadit a pobývají v kanceláři pouze nezbytně dlouhou dobu pro uskutečnění sázky, která trvá z pravidla jen pár minut.

4) Loterie - Sazka, stírací losy, „Šťastných deset“

V České republice zaujímá dominantní postavení společnost Sazka. Sazka nabízí mnoho druhů loterií, ve kterých mohou sázející nebo typující získat obrovské sumy peněz. Z lidí, kteří vsadí získá jen zlomek z nich vysoké výhry.

5) Domácnost - sázky přes internet

S vyšším nástupem technologického pokroku se stále více a více setkáváme s tímto problémem. S Pohodlí domova lze jednoduše sázet přes internet. A v dnešní době je již internet prakticky součástí každé domácnosti.

Přes internet se dají sázky podávat na různých portálech jako je například: www.ifortuna.cz, www.tipsport.cz, www.chance.cz, www.sports.bwin.com .

Tento způsob sázení je ovšem velmi zrádný, protože se k němu mohou dostat i děti a nejedná

se pouze o sázení, ale třeba také závislost na počítačových hrách. Dnešní „mladá generace“ totiž tráví na počítačích více a více času. Když se podíváme ven na hřiště, tak moc dětí neuvidíme. Děti si hledají kamarády přes sociální sítě a přes různé online hry, protože se v „reálném“ světě ztrácejí a zapadají do přesně nalinkované společnosti. Bohužel v dnešní době to nikomu nepřijde divné a své děti klidně posadí za „hranitou chuť“ vždyť přece proč si s dětmi hrát deskové hry jako je člověče, nezlob se nebo karetní hru jako je prší když je v klidu mohou posadit za počítač a sami si sednout k televizi? Dnešní doba je tak uspěchaná, že rodiče nemají čas na děti a děti se stávají stále více a více závislými jak na počítačových hrách, tak na sociálních sítích.

3.3 Fáze gamblerství

Odborníci rozlišují gamblerství takto:

1) Fáze vyhrávací

Člověk si zkusí jednou své štěstí a když vyhraje, tak je člověk šťastný, má radost a zavalí ho velká dávka optimismu. Řekne si: „Jednou jsem vyhrál podruhé určitě také vyhraji.“ . Nevědomě se tímto dostává do situací, které dokážou postupně změnit celý život. Hráč stále více a více narůstá sebedůvěra a zvyšuje si sebevědomí, které se postupně mění až v přesvědčení, že on přece má štěstí, že on nemůže prohrát. Dotyčný člověk se stále více a více věnuje hraní než povinnostem a nebo jiným životním příležitostem. Každý gambler se tedy dostal k této poruše tím, že vyhrával. Dotyčný velmi pozitivně naladěný člověk tudíž své sázky stále více zvyšuje.

2) Fáze prohrávací

Jak jde čas, tak vítězí spíše automat nad hráčem než-li hráč nad automatem. Když se člověk dostane do této fáze, tak se snaží vyhrát zpět peníze, které dosud svým hraním prohrál. Dotyčný člověk je totiž přesvědčen o tom, že když bude více hrát, tak má větší šanci, že uspěje, ale bohužel je to omyl. Štěstí, které dotyčný prožíval při výhře se ztrácí a hráč zjišťuje,

že vše co dal do hry ztratil, ale i přesto se snaží stále vyhrát alespoň nějakou částku. Když už mu dojdou finance, tak zneužívá finanční prostředky rodiny a přátel. Postupně má problémy v práci nebo ve škole, v rodině ve vztazích s přáteli i s přítelkyní nebo přítelem. Hráč o svých problémech nemluví, protože nechce zarmoutit rodinu a myslí si, že to vyřeší sám i bez pomoci. Když vyjde najevo, že dotyčný člověk má problém s gamblerstvím, tak se o nápravu snaží ještě více než předtím, ale velmi často hře propadne znovu, protože nespádl až na dno a nemůže se tedy náležitě poučit. Bohužel většina hráčů, kteří jsou v této fázi pokračuje s hraním a dále se snaží vše tajit.

3) Fáze ztráty kontroly

Gambler již přestává kontrolovat své chování, je agresivní, nevyrovnaný a stále nervózní. Finanční prostředky se snaží získat i nelegálními způsoby a trestnou činností a to zejména krádežemi. Když je na někoho hrubý a agresivní, tak své chování omlouvá a svaluje vinu na někoho jiného, protože on by toho přece „nebyl“ schopen. Gambler stále doufá, že s každým dalším vsazením ho čeká obrovská výhra taková, že vyřeší všechny problémy a to jak rodinné, tak i finanční. Bohužel gamblerovi již nevěří ani nikdo z rodiny, přátel ani známých, vše se mu rozpadá. Přichází o práci, o přátelé a ztrácí i rodinný život. Když to dojde až takhle daleko, tak se snaží řešit všechny problémy tím, že začne požívat nadměrné množství alkoholu. Se všemi problémy a s alkoholem začínají i deprese, myšlenky na sebevraždu a dokonce i první myšlenky na to, že by se měl začít léčit.

4. Ohrožené skupiny

Když si to tak vcelku vezmeme, tak prakticky je ohrožen každý člověk v této zemi. Ať žije v jakémkoliv městě nebo na vesnici, ať chodí do školy či do práce, ať je mu 10 nebo 50 let. Ovšem dle statistik jsou nejvíce ohrožení muži z velkých měst okolo 30 let.

Spouštěčem k závislosti může být zážitek z velké výhry nebo vyčerpávající životní zkušenosti, jako jsou problémy v partnerském vztahu, samota, těhotenství partnerky nebo zvraty v profesním životě.

Největší roli hraje určitě rodina. Vysoký vliv má určitě to, v jakých poměrech vyrůstáme a v jakých jsme vychováni. Ohrožena je tedy celé populace, ale i přesto lze vymezit některé rizikové skupiny:

1) Děti a mladiství

Nejohroženější skupina, protože se s hrou setkávají denně prostřednictvím počítačů, mobilů a internetu. Odborníci tvrdí, že průměrná doba vzniku závislosti je 1-3 měsíce.

2) Muži

Tato skupina je mezi dospělými zřejmě nejvíce riziková, protože ženy jsou v ohledu hraní her mnohem více pasivní. Odborníci se domnívají, že je to způsobeno tím, že muži vyhledávají více riziková prostředí než ženy.

3) Profesionální hráči

U profesionálních hráčů je riziko, že propadnou gamblerství také velice vysoké.

4) Nebezpečná povolání

Jedná se zde zejména o lidi, kteří zajišťují servis výherním automatům, o číšníky a obsluhu v hernách. Jedná se zde o lidi, kteří jsou vystavení neustálému kontaktu jak s gamblery, tak i s výherními automaty. Velice často se také stává, že zpronevěří kvůli hraní peníze.

5) Nezaměstnaní

Jedná se zde o lidi, kteří se doma nudí a o tom, že přišli o práci nikdo neví. Místo toho, aby přiznali, že nemají práci chodí do heren, kde tráví stejně dlouhou dobu jako v práci a hledají zde zábavu v podobě výherních automatů. Odborníci se domnívají, že jejich závislost bývá často důsledkem ztráty zaměstnání nežli jejich příčinou.

5. Prevence gamblerství

1) Jak mohou rodiče předcházet hráčství u svých dětí?

- a) Sami hazardně nehrajte a svými penězi na hraní nepřispívejte – rodiče mají nejdůležitější vliv na utváření postojů dětí (př. otázka hodnoty peněz, seznamovat dítě adekvátním způsobem s hospodařením s penězi v rodině).
- b) Posilujte zdravé sebevědomí dítěte
- c) Získejte si plnou nebo alespoň částečnou důvěru dítěte, naučte se naslouchat svým dětem, věnovat jim svůj čas, posilujte jejich vazbu na rodinu.
- d) Předcházejte nudě, podporujte kvalitní zájmy a záliby.
- e) Opatřete si dostatek informací a o problému s dítětem zasvěceně hovořte. Otevřeně deklarujte svůj postoj k této problematice.
- f) Stanovte a důsledně prosazujte zdravá pravidla, za porušení pravidel by měly následovat adekvátní a předem domluvené sankce (např. při hraní krácení kapesného).
- g) Vneste do finančního hospodaření dítěte pořádek, nedávejte mu větší finanční částky.
- h) Pokud máte pocit, že problém narůstá nebojte se spolupráce s odborníky.

2) Jak předcházet závislosti na počítačových hrách?

- a) Sledujte, jaké hry děti hrají.
- b) Uvědomte si, že hry mají i kladné stránky, některé umožňují rozvíjet logiku, postřeh, schopnost orientace ve složité situaci, koordinaci očí a rukou, koncentraci, plánování, řešení problémů a další schopnosti.
- c) Důležitý je výběr her.

- d) Hrajte hry spolu s dítětem a potom si o nich povídejte – pomáháte tak rozlišovat fikci od reality.
- e) Stanovte striktní limity, kdy může dítě hrát a kdy ne.
- f) Dávejte pozor, aby dítě nehrálo hry u kamarádů.
- g) Zjistěte, zda dítě hraním počítačových her neutíká od nějakých problémů.
- h) V průběhu hraní vedte dítě k tomu, aby si po určité době (př. po hodině) udělalo přestávku, během ní o hře mluvte.
- i) Podporujte dítě v jiných zájmech.
- j) Předcházejte tomu, aby se dítě nudilo.
- k) Posilujte zdravé sebevědomí dítěte.

3) Co může dělat škola?

- a) Včlenit problematiku hazardních her do širšího rámce prevence problémů působenými návykovými látkami
- b) Peer program na školách
- c) Nabízení volnočasových aktivit
- d) Zavést finanční gramotnost

6. Způsob léčby a léčebny

6.1. Způsob léčby

Ze všeho nejdříve je potřeba určit, zda má gamblerství patologickou povahu. K tomuto určení je třeba se obrátit na specializovanou poradnu. Poté je třeba se rozhodnout mezi ústavní a ambulantní formou léčby. Ambulantní psychologická nebo psychoterapeutická léčba s pravidelným navštěvováním poradenských center se doporučuje v případech, kdy je pacient stále ještě dobře integrován ve společnosti a závislost se nestihla do této doby rozvinout ve větší míře. V případě, že se závislost již stihla rozvinout do výrazných rozměrů, je potřeba se rozhodnout mezi léčbou v psychiatrické léčebně nebo v ústavu pro léčbu závislostí. V případech, kdy společensko-psychologické následky nejsou zatím příliš vážné nebo v případech, kdy bylo gamblerství způsobeno akutními stresovými situacemi (např. rozchodem s partnerem, ztrátou zaměstnání apod.), se doporučuje léčba na specializované psychosomatické klinice. V případech pokročilého stádia závislosti se doporučuje klinika specializovaná na léčbu závislostí. Pokud je navíc fyzická závislost na některé z drog, např. na alkoholu nebo pervitinu, pacient by měl být izolován od drog na příslušném oddělení psychiatrické kliniky. V této fázi terapie obvykle obě strany uzavřou smluvní dohodu ohledně dodržování abstinence od gamblerství. Pouhá redukce hraní většinou nestačí. Striktní abstinence od drog obvykle odhalí pravý problém, který většinou vyjde prokazatelně najevo a který je ve skutečnosti pravou příčinou toho, proč pacient potřebuje drogu. V každém případě je důležité nalézt skutečný problém, který se projevuje gamblerstvím, a následně je potřeba se domluvit na změnách vzorů myšlení, které jsou pak zapracovány do plánu, jenž má za cíl zabránit recidivě po ukončení léčby. Na všech problémech pacienta se musí intenzivně pracovat – na poruše sebekontroly, na problémech s kontrolou emocí a na vztazích. Většinou v těchto případech dobře funguje skupinová terapie. Zvláštní pozornost je nutné věnovat problémům s dluhy, pro které je potřeba stanovit pro pacienta splátkový kalendář, nikoli tento problém ignorovat. Běžně také pomáhají pacientovi s tímto problémem příbuzní tím, že převezmou část jeho dluhu.

6.2 Léčebny

a) **Místní psychologická poradna.**

- V poradně v každém městě se lze zeptat, kde je nejbližší specialista na tento druh závislosti.

b) **Ambulance klinických psychologů a psychiatrů.**

- Každý neléčí patologické hráče, ale dostanete tam informaci, kam se obrátit. Např. psychiatr, který se specializuje mimo jiné na patologické hráčství, je MUDr. Petr Zahradník, www.cspap.cz (Česká společnost pro psychoanalytickou psychoterapii).

c) **Psychiatrická léčebna Bohnice**

Ústavní 91, 181 02 Praha 8

E-mail: pl@plbohnice.cz

Tel: +420 284 016 111

Web: <http://www.plbohnice.cz/>

Anonymní hráči: pondělí 18:30, pavilon 31

d) **Psychiatrická léčebna Opava**

Olomoucká 88, Opava

Tel: +420 553 695 111

Fax: +420 553 713 443

E-mail: plopa.hlb@coms.cz

Web: <http://www.plopava.cz/>

e) **Psychiatrická léčebna Červený Dvůr**

- Nachází se asi 10 km od Českého Krumlova a specializuje se na střednědobou ústavní léčbu závislostí na návykových látkách a patologickém hráčství.
- Červený Dvůr 1, 381 01 Český Krumlov
- tel. 380 739 131, informace@cervenydvur.cz (na tuto adresu můžete směřovat vaše jakékoli dotazy týkající se léčby a léčebny).

f) **Linka důvěry**

- tel: 545 241 301

- Obecně prospěšná společnost A Kluby ČR, Brno, e-mail: linka.duvery@akluby.cz

g) **Anonymní hráči**

- na tel: 224 818 247 získáte informace o skupinách v celé republice.

7. Závěr

Z mé seminární práce na téma gamblerství jsem se dozvěděla mnoho užitečných informací, které určitě využiji pokud budu chtít pomoci svému bratrovi. Také jsem se dozvěděla, že závislý člověk na čemkoliv se nikdy nevyhlídí úplně. Když je dotyčný člověk závislý, tak závislým zůstane. Jeho závislost se dá pouze potlačit. Jakmile člověk jednou propadne hře automatům, tak nezná hodnotu peněz, snaží se pouze vyhrát a uspokojit své touhy. Můj názor je takový, že hazard v malém množství neškodí, například jednou za čas si zahrát o pár desítek korun v kartách u piva, ale nesmí se to přehánět. Myslím si, že gamblerství tu bylo vždy a vždy tu bude a je jen otázkou, zda se ho podaří zmírnit, například omezením některých heren, anebo jestli se nebude dělat nic a hazardních hráčů bude jen přibývat? Neumím na to odpovědět, ale možná by se nad tím měli zamyslet státní úředníci a provozovatelé výherních automatů a podobných věcí. Ano, samozřejmě, že z toho mají zisk, ale ničí tisíce lidských životů. Zjistila jsem, že rodina je prvním faktorem ovlivňující budoucnost jedince a také startovací článek do jeho života. Pokud je rodina plně funkční, je v mnoha případech vše v pořádku, ale pokud je v rodině alkoholik, gambler, osoba závislá na psychotropních látkách či prostitutka, je riziko mnohem větší a následky pro dítě

mohou být katastrofální. Neznamená to však, že děti z bezproblémových rodin jsou před těmito problémy uchráněny. Právě přebytek všeho, nedostatek zájmových činností a vhodných volnočasových aktivit, nuda a dostatek finančních prostředků

mohou tyto jedince ke hře také přivést.

Z vlastní zkušenosti vím, jak obtížné je zbavit člověka gamblerství. Zbavit někoho gamblerství ovšem vážně nejde, protože se snažíte a když už to vypadá v pořádku, tak to

necháte, ale pokud mu to vydrží 2 nebo 3 měsíce, tak je to marná snaha, protože jakmile si třeba i jednou jedinkrát půjde zahrát, tak jsme se snažili naprosto zbytečně a můžeme pokračovat nanovo. Pokud se někdo nechce vyléčit, tak se můžete snažit jak chcete, stejně přijde všechna práce nazmar. Bratra jsme se snažili poslat do léčeben nabídlí jsme mu, že tam s ním budeme klidně i chodit, ale marně. Stále narůstají jeho dluhy, které v nejbližší době stejně nepřestanou narůstat. Stále ničí rodinu, která má zájem mu pomoci se vším, ale abychom za něho platili dluhy, na to nemáme. K hraní se dostal stejně jako mnozí, že to jednou zkusil a bohužel vyhrál. Kdyby nevyhrál zřejmě bych nepsala seminární práci na téma gamblerství, ale na jiné téma. To, že mám v rodině gamblera mě přimělo k tomu získat si o tomto problému více informací abych mu byla schopná pomoci, když bude chtít. Já vím, že je to sázka do loterie, ale třeba se jednou probere s tím, že už ho nebaví věčně zvonící mobilní telefon od přátel, kterým dluží peníze nezvedat nebo nechodit otevírat dveře kamarádům, kteří se mu snaží pomoci, stejně jako my.

Na závěr bych pouze chtěla dodat, že jsem se opravdu velice poučila a doufám, že jednou se mi podaří tyto získané informace uplatnit i na svém bratrovi.

8. Zdroje

- Kraus, B. Sýkora, P. ; Sociální pedagogika I. Skripta IMS, Brno, 2009.
- Nešpor, K. Patologické hráčství. Časopis lékařů českých. 1996, č. 3
- <http://cs.pokerstrategy.com/strategy/psychology/695/1/>
- <http://www.mestokaplice.cz/zprava-1326/co-je-to-gamblerstvi-/>
- <http://ggbteckacalwen.blog.cz/0805/referat-gamblerstvi>
- <http://www.kapezet.cz/index.php?object=General&articleId=153&leveMenu=0>
- <http://www.sazej.com/uzitecne/gamblerstvi-zavislost/>
- <http://www.jaktak.cz/jak-se-lecit-z-gamblerstvi.html?gclid=CMmc6c3k7LwCFQUcwwoDw04Acg>
- http://www.nova.medicina.cz/siroka_verejnost/zavislosti/problemy-s-hazardem/
- https://dspace.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/12010/petr%C3%A1k_2010_bp.pdf?sequence=1